

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сант.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 сант.

МАЂАРСКА ДУГОВАЊА

Румунска акција у правцу Ердеља изазвала је у мађарским политичким круговима разумљиву узнемиреност и депресију. Сем непријатности румунске инвазије у земље круне «светог Стевана», она отвара и врло рђаву перспективу за очување «мађарских интереса» и целокупности «јединствене» мађарске државе: мегаломанске тежње мађарских шовиниста — а у мађарском друштву и нема умерености у политичким прохтевима — јављају се као колутови дима, разређени легитимним правима угњетених и гоњених народности и одувани румунском акцијом и руским надирањем преко Карпата у угарске равнице. После дуготрајне самообмане у дефинитиван успех Централних Сила, а у време неуважљивог апетита за туђим земљама, долази велико изненађење и страховито разочарење. Ужасна злочинства, почињена у делиријуму извесности свога успеха, почињу будити страх од заслужене казне и освете увређених и мрцварених праведника. Сада и Мађари виде да нема излаза, и предосећају тежину одмазде и неизбежност казне. У томе и треба тражити разлоге њиховој узнемирености и настојању да се одговорност свали на друге.

*

Мађари су, као ретко који народ у свету, утрошили врло много и душевне и физичке енергије око политичке рекламе о својој правичности, своје слободоумљу и својој тежњи за независношћу. Они су то увек видели у примамљиви и симпатични плашт тежње и права сваког народа за сопствено самоопредељење и потпуну слободу. Међутим, они су, као ни један други народ, одузимали другим народима оно што су за себе тражили. У «земљама круне светог Стевана», где живи једва 7 милиона Мађара, нешто мало више од трећине целокупног становништва, Мађари су свима другим народностима оспоравали право на национални живот. Они су од тих земаља хтели да створе «јединствену мађарску државу», па су, да би то што лакше постигли, створили закон о при-

нудном крштењу других народа обележјем политичких Мађара. Словаци, Срби, Хрвати, Румуни и други нису били народи његовог народносна племена јединственог мађарског народа.

Мађарима је дата власт, и они су је употребљавали само противу народности. Затварали су им школе, уништавали аутономне установе, поништавали вековне привилегије, одузимали течевине, наметали свој језик и своја обележја, једном речју: угњетавали су све народе «земља круне светог Стевана» горе но што су икада робови били угњетени.

Културни свет то није знао, јер је веровао мађарским жалбама противу аустријске тираније и њиховим «жељама» за потпуном слободом и народним самоопредељењем.

Садашњи европски рат демаширао је и мађарску культуру, и мађарске тежње за слободом, и мађарску правичност. Тек у току овога рата свет је уочио и проценио сву моралну и интелектуалну вредност мађарског народа; сада је, као никада до сада, видео, да су тежње мађарског народа за слободом равне најодвратнијој сервилности немачко мађарској освајачкој политици, да су мађарска култура и правичност идентичне зверским инстинктима људодерских раса, да је мађарски народ сачувао све особине монголске расе, и да је недостојан заједнице културних европских народа.

*

Наш народ у «земљама круне светог Стевана» дуго је пиштао у оковима мађарске тираније, а у току овога рата и Србија је пропштала и осетила «благодат» мађарске културе. Свет се још и сада над тим згражава.

Срећом, наступило је време наплате рачуна. Ми, Срби, познајемо своје дужнике, а нисмо заборавили на своје дугове. Тражићемо и узећемо своје; а кад то и други учине, онда ће тек Мађари осетити и видети, колико много и како страшно су задужили и своје суседе и незаштићене народе своје тиранске државе. И они нам, као и њихови старији спречници Аустро-Немци и њихова браћа по крви

Бугари, дугују много: и земље, и градове, и новац, и имања, и част многих породица, и животе невиних жртава. Ози ће све то ускоро морати да плате: то су њихова дуговања!

ПОЛИТИЧКЕ ВЕСТИ

Париз. — Силе Споразума су одбациле бугарски предлог за закључење сепаратног мира.

Атина. — Опажа се мали застој у преговорима између Споразума и Грчке о будућем држању Грчке.

Париз. — У Париз су стигли енглески министри г. г. Лојд Џорџ и Монтагу, који су одмах конферисали са француским министром муниције г. Томасом о јачем развињу производње муниције и артиљерије. Они су потом примљени од г. Бријана. Француска влада приредила је јуче у њихову част доручак.

БУГАРСКИ ПОРАЗ

— На основу буг. званичних докумената —

Солун, 25. августа. (Срп. зван. извештај)

Потпуно бугарски неуспех и пораз на фронту Мелена и у ираци Лерина најбоље се илуструје њиховим сопственим документима нађеним код заробљених или пошкучених бугарских војника.

Тако, почетком заповест, Вр. 2. од 3. августа за 51. бугарски цук (6 дивизија), гласи:

„1). Прежа прикуљеним подацима, пред фронтом 1 армије има једино српске војске...

„Задатак је 1 армије да потуче српску војску и да заузме линију: западна обила Островског језера села Жерви—Гор. Родиво—Струаино—Зборско—аположја Тушин и да се утврди“...

2). Исти тај цук добио је 11. августа следећу заповест од команданта бригаде:

„Преаоручујем још један пут сагласно дејство у нападу на дати ном објект. Данас ће цукovníк Серафимов (1. бригаде 8. дивизије) извршити одсудан напад. Знак да овај напад почиње, биће силна артиљеријски палба. Издајте заповести повереном вам одсеку да он наступи у то исто време. Верујем да ћемо само свестраним општим напорима моћи да срушимо упорство противника, да освојимо објект дат армији, да олакшамо положај другим нашим армијама и да најзад дође до жељеног одмора.

Прва од ових заповести износи задатак 1. бугарске армије, други показује да су Бугари вршили одсудне нападе да би свој задатак исаунили.

У ствари, као што је познато, 1. бугарска армија нити је потукла српску војску, нити је и на једном делу фронта заузела линију која је означена, нити је дошла до „жељеног одмора.“

Напротив она је претрпела страховите губитке, који достижу цифру од 15.000 људи избачених из строја. Због тога, читавих десет дана она није у стању да предузме ма какву акцију већ је приморана да се укопава. Сами Бугари признају да су у Остреу нашили свој Верден.

Страна штампа

Држање Грчке

Париз, 25. августа.

„Тан“: «Силе Споразума обасуле су Грчку и њену династију многим актима благонаклоности. Знаће се тек доцније колико је стрпљење Савезника ометало њихову солунску војску и кочило војне операције. Али извесно је, да је дошао тренутак да се испита шта представља грчка влада и да ли је она само проста сенка.

«Журнал де Деба»: «Дотађаји који се сад одигравају у Грчкој показују

јасно незгоде непотпуне акције. Ултима тум упућен Грчкој у месецу јуну чинио је само део програма акције, и то минимум усвојен од Савезника с обзиром према грчком народу, Савезници су сад били принуђени да са својом флотом изврше притисак пред Пирејом, како би избегли нове незгоде. Не треба више да се уздржавамо због принципа немешања у унутрашњу политику неутралне земље. Треба да имамо на уму да имамо у Грчкој велику и снажну војску и да нам је дужност обезбедити је потпуно».

«Ехо де Парис» (Жан Ербет): «Грчки народ је неоспорно пријатељ Францу-

ске. Ипак нашла се мањина, која је земљу подала агентима корупције и шпијунаже. Надајмо се, да Немци неће више моћи тако мирно делати у Грчкој и да ће патриоти из Атине, Патраса, Пиреја и са Острва спровести успешно своје планове. Англо-Французи су најзад успели да угуше тајну немачку полицију и да парализују све органе барона Шенка.

Рим, 25. авг.

„Корriere дела Сера“: „Акција Савезника предузета у Атини треба да буде дефинитивна, јер је Грчка потајан непријатељ Споразума.“

Немци о Грчкој

Амстердам, 25. авг.

Немачка штампа интересује се стал-

но држањем Грчке.

„Берлинер Тагеблат“: „Државе Савезника сад већ не би могле имати никакве користи од учешћа Грчке, пошто за организацију и спровођење мобилизације у Грчкој треба много времена.“

„Штразбургер Пост“: „Замена генерала Дусманиса, шефа грчког генералштаба генералом Москопулоом узнемирава живо војне и владајуће немачке кругове, јер та замена може имати озбиљне последице односно држања Грчке.“

„Сиддајче Цајтунг“: „Краљ Константин је сад немоћан да учини ма шта друго, него да попусти народној струји, која постаје све моћнија.“

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Званични комиником

Румунски комиником

Букурешт, 25. августа.

У понедељак су румунске трупе одбиле два непријатељска напада у долини Мерисора. У Сепсизсентгиржи у заплешено је 500 вагова са животним намирницама и једна комплетна болница. Заробљено је 7 официра и 620 људи. У долини горњег Мароша непријатељ је напао на мост код Тутукаја али је одбијен.

Француски комиником

Париз, 25. августа.

Северно од Соме јака артиљеријска борба. Јужно од Соме француске су трупе предзеле јуче успешно офанзиву. Заузели су више немачких ровова југо источно од Белоа у Сангеру. После једне јаке борбе француска пешадија заузела је већи део села Бери. Између Вермандовилера и Шилиа борба је очајна. Французи су заузели северни део Вермандовилера уз друм који води из села за Естре. Много јужније у области између Шолна и Шилиа Французи су заузели нове непријатељске ровове и примакли се до Шолна и железничке пруге из Шолна за Роа. Број заробљеника је врло велик. На десној обали Мезе јака артиљеријска борба на сектору Во-Шалистр. Ништа значајније на осталом фронту.

Руски комиником

Петроград, 25. августа

У области Владимира Волинског после јаке борбе између 19—23 августа руске су трупе заробиле 115 официра, 4514 војника, 6 топова, 35 митраљеза и 4 машине за бацање бомби.

Руска се коњаничка прва сукобила са бугарском коњицом на фронту код Добруце 20. ов. месеца. Уништена је једна бугарска патрола и заробљен је један официр.

Офанзива на Соме

Лондон, 25. августа

Холандски листови посвећују дугачке коментаре новој и славној офанзиви англо-француских трупа на фронту код Соме. Први су резултати задовољавајући и војни кругови предвиђају нове и много веће успехе. Они

сматрају да су напади ових дана предзнак великих операција које су Савезници решили да предузму на западном фронту. Савезници располажу на француском фронту са 5000 топова од којих су 3000 великог калибра.

Румунске операције

Букурешт, 25. авг.

Брзо напредовање румунских трупа у Трансилванији стално траје. Главни делови наших трупа прешли су превоје трансилванских Алпи и утврђују се у равници одакле ће почети велике операције. Напредовање румунско у унутрашњост Угарске продужава се. Наше су трупе јуче заробиле 645 војника већином аустријских.

Сваки покушај непријатељев јужно од Силистрије на дунавском фронту одбијен је са великим успехом. Аустријанци су евакуисали Кирли Баба, чија је пад неминован. Заузеле тог утврђеног и стратепијског места дозволиће да се предузму успешне операције.

Париз, 25. авг.

Пуковник Русе резимира операције румунске војске. Румунске трупе настављају енергично своје напредовање. Заузели су варош Брашов и напредовале знатно иза ње. Влашки кор под командом генерала Коанде ушао је у Сибин (Херманштат) и напредовао сав. у правцу реке Мароша, чијем средњим током доминира. Трећа армија под командом бив. војног министра генерала Авереска бомбардовала је висове, који доминирају Чером и жезел. пругу Оршава-Темешвар. Најзад, јављају, да су се трупе генерала Котеска и Леничинског спојиле на мађарској Бистрици, на међи трију граница, румунске, мађарске и Буковине, и то са једне од брега Борго (Радно).

Румунско напредовање

Атина, 25. августа

Румунске трупе стално и брзо напредују. Пошто су се састале у Карпатима са Русима оне су напредовале 40 километара у Мађарску.

Заузеле Оршаве

Рим, 25. августа

Према хитним вестима из Париза, аустро-немачке трупе које

су браниле Оршаву, под јаким пресијом румунских трупа морале су је журно евакуисати. Исте новости јављају да су румунске трупе последње борбе заузеле утврђено мсто Халжулесвад.

КАЈЗЕРОВА ПРОКЛАМАЦИЈА

Приликом објаве рата између Румуније и централних држава, кајзер је упутио својој војсци једну прокламацију у којој, пошто је наговестио да ће се рат завршити пре идуће зиме каже:

„Краљ Румуније Фердинанд учинио је један разбојнички акт 1913. године одузимајући Бугарима Добруцу, пошто су Бугари већ били у рату са својим неверним савезницима Србима и Грцима. Данас када је Бугарска у спела да заузме све земље на које има и етничка и историјска права, Румунија је са својим провокацијама приморана да јој објави рат. Ми ћемо је казнити онако како заслужује.“

Бугари о Радославову

Софиски „Мир“ одштапао је говор, који је пред собраним држао Тодоров, вођа странке народњака или Гешовиста, приликом претреса владине политике, да би објаснио разлоге за њихово прилажење Радославову. Ево битног места из овог говора, који потврђује оно, што се већ знало о јединству свих бугарских странака:

„Гледао сам и у редовним приликама, нарочито при претресу буџета, да говорим о спољној политици, па ћу и данас то исто учинити. Влада је се споразумела са неким силама и, то је свршен чин. Њиме се није само она обавезала већ сав народ, те ми сви, све докле год смо, дужни смо спешки да радимо да бисмо привели започето дело срећноме крају. Имаћемо доста времена за критику, кад буду настале редовне прилике. Данас влада треба да има пуног свог упуца; данас се не сме говорити ни о већини ни о мањини. Ми, по гласници бугарског народа, морамо бити потпуно једнодушни да би обезбедили победу закона и морала и да би сипрели бољу будућност нашој отаџбини.“

Тако бугарски русофили у данима заноса и блажене среће, а како ће сад, кад настане трежњење, стварност и вечита јава?!

Из рата

Заробљеници у Аустрији

Писма италијанских официра, која су приспела у Рим, пуна су страшних савари о животу тих несрећника у Аустрији.

„Са нама — пише један — Аустријанци поступају врло грубо а још горе са бележницима. У јутру дају нам кафу која није друго до сцрњена вода, у подне пола порције слане воде са два три кувана кромпирића то исто и увече. Два пута недељно дају нам полу слану рабу, која се често пута не може ни јести. Ретко кад дају нам мало меса. Војнички хлеб је једна мешавина

на разног брашна, тежак, непечен и и која и пси не би јели. Срби који свако стање подносе још одавна постали су туберкулозни. Од 8000 умрло је 6.500. За и најмањи нехотичан преступ заробљеници су кажњавани и злостављани. Чуvari се понашају врло брутално.

Логорска апотека раздаје италијанским болесницима само безмут и салислат за све болести. Они који морају да држе дијету, добијају један бео прах — у место млека који кад се раствори у води постаје пиће које се апсолутно не може пити. Они који прездрвљују имају потребе за јаку храну примају један хлеб дневно нижег квалитета него што аустријски војник добија, и 400 грама кромпира, који је врло често и укварен. Тако се хране они који прездрвљују од тифуса и појљливо је какав може бити резултат!

Материјално се боље поступа са официрима али не морално јер се овде рат између Италије и Аустрије сматра као издаја. Аустријски официри не поздрављају италијанске официре. Животне намирнице су три пута скупле него у Италији. Један пут недељно официри излазе без пратње.

ИЗВЕШТАЈ ИЗ СРБИЈЕ

Ивковић Расилије Ниш Карађорђева 22. пита за сина Богољуба и зетове: Чедомира и Милана. Породице су им здраво.

Ивковић Боровоје да се јави Наталији Ж. Каралеша Краљице Наталије 16.

Исаковић Инак тражи га мати Леничи, Краља Александра 37. Београд.

Иванковић Ст. Петар полиц. писар из Бољевца, тражи га Милан В. Радосављевић трг. из Бољевца.

Иконића Милана и девера Драгомира тражи и моли сваког да извести Живку Ивковића у Крагујевцу.

Ивовић Љубомир (Топола ср. аранђеловачки), Стана Ивовић из Тополе да ли је жив и здрав и где се налази.

Игњачевић Радивоје ђак војник пита за њега Даринка Игњачевић.

Игњатовић Светислав мајор тражи га кћи преко Босе Мирковић.

Иванчевић Михаила из Бозиговице тражи га његова жена Роксанди. Породица је сва здраво.

Иванићу Момчилу др професору мама примила 500 круна. О Милошу ништа не знам. Зорка др Иванића Добричина 29.

Иконића Милана извештава Српски Црв. Крст у Женеви да га је његова супруга Живка тражила преко „Беог. Новина“ бр. 129 а тако и његовога брата Драгомира.

Игрованац Милутин. Пита за њега Софија М. Игрованац Бирчанинова ул. 29. Београд и за Милана. Извештава да је мајку изгубила 16. дец. у Крушевцу. Остали су сви здраво. Моли за новца.

Ивковић Алекса пензионер из Врњачке Бане извештава своје синове да је писмо са фотографијом од Прехрага цимно и много се обрадовао. Сви су здрави у Врњцима.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Венизелос и Пашић.

Јављају из Атине да је г. Венизелос отпутовао у Пелопонез где ће се видети са г. Пашићем који путује за Крф.

Скупштина.

Седнице наше Скупштине почеће у пдући понедељак на Крфу. Председник Скупштине г. Андра Николаћ као и још 80 посланика стигли су већ тамо. Држи се, да ће међу првим законима бити претресан закон, да државни чиновници могу бити и без квалификација.

Краљ и нападачи.

Према вестима из Атине грчки краљ је примио у аудијенцију официре који су напали директора солунског листа „Резоспатиса“. У присуству г. Москопудоса краљ је рекао: „Ваше ме је држање по тој ствари много обрадовало и ви сте у нашој војној историји показали сјајан пример. Ваша оданост теши моје срце и дуплира моју храброст. Са таквом војском могу напасти сваког непријатеља“.

Краљ честита.

Јављају из Атине да је краљ честитао озим официрима 11 дивизије у Солуну који се нису придружили револуционарном покрету.

Прокламација Фердинандова.

Поводом румунско-бугарске објаве рата бугарски Фердинанд упутно је народу прокламацију у којој вели: «Ми смо заузели целу бугарску Македонију на коју полагемо историјско право. Са помоћу наших савезника победићемо и Румунију.»

Грци и Бугари.

Према вестима из Атине Бугари се постепено спуштају на југ и приближују се Лависти и Шиатисти. Становништво организује чете које ће брањити земљу од нападача.

Постигнут споразум.

Према постигнутом споразуму између Савезника и г. Зависа, г. Марудас, чиновник јавне безбедности, одређен је да узвати 60 немачких шпација који ће бити протерани.

Покрети дивизија.

Јављају из Атине да је влада наредила дивизијама у Срезу и Драма да иду за Кавалу.

Путови у Русији.

Јављају из Петрограда: Велики друм од Петрограда до Архангелска готов је. Неколико стотина америчких аутомобила вршиће пренос муниције, која се свакодневно испуштава у Архангелску.

Железничке пруге између Петрограда и Рига, прекин те услед операција, пуштене су опет у саобраћај.

Један захтев.

Атински листови потврђују вест, да су француски и енглески посланици тражили од г. Зависа увидење луге резервиста.

Армија спасења.

Свиноћ су из Атине кренуле за Со-

лун прве две чете Армије Спасења. Пре одласка резервисти су дуго акламовали г. Венизелоса. Велика маса света од Атине до Пиреја поздрављала је бурно добровољце, који су одлазили у рат против Бугара.

Италијани у Епиру.

Јављају из Атине да је влада извештена из Јањине да Италијани напредују у унутрашњост Епира и да забрањују становништву, да се сели. Италијанска војска је заузела у Епиру: Кипаро, Кандази и Шимару.

Швијуни из Патраса.

Полиција Патраса признала је са грчке територије 17 аустро-немачких поданика, који су били Шенкови агенти.

Повећање румунске војске.

Јављају из Букурешта: Између 400 000 аустро-угарских заробљеника задобивених од Руса у последњим борбама има 120 000 Румуна, који су чувши за авијају Румуније тражили да се уврсте у румунску војску ради ослобођења своје браће у Ердељу.

Бугарски губици.

У „Тајмсу“ пуковник Ренвингтон тврди да су Бугари у току своје офанзиве против српског левог крила загубили око 10 000 људи.

РАЗНЕ ВЕСТИ

— Јапанска парламентарна делегација која је стигла у Петроград пре извесног времена отпутовала је, пошто је проучила садашње стање Русије и економско развиће, цене тежње и аспирације. Делегацију су отпратиле на станицу трговачке личности од утицаја и неколико чланова владе.

— Јављају из Букурешта да се је бугарска влада решила да суди Ратку Димитријеву. Верује се да ће бити осуђен на смрт.

— Између кинеских и манџурских трупа десио се пре неколико дана врло јак сукоб између Манџурије и Монголије. Јапански командант је приморао обадве стране да се помире и повуку, што је одмах учињено. Било је око 50 рањених које је јапански црвени крст покупио.

— Бугарска влада означила је мало место Самовит (сев. од Плевне), где ће се румунски конзули у Бугарској изменити са бугарским консулима у Румунији.

— Енглески краљ је доделио крст краљице Викторије и поручнику авијатичару Вилему Робинсону, што је оборно један чепелин.

Последње вести

Немци попуштају

Париз, 25. августа.

Француски успеси развија у се рапидно и у већим размерама. Јуче је знатно проширен освојени терен, заузети су врло важни положаји. Број заробљеника,

већ огроман, расте све више. Непријатељ је извршио 6 противнапада, али су сви одбијени са огромним губицима по непријатеља.

Интересантно је са каквом се лакоћом Немци предају. Заробљеници изјављују, да се предају због недовољне хране. Чим се отвори свајна артиљ. ватра на неки немачки положај, Немци не покушавају да ратују, већ одмах попуштају. Плен од 28 само тешких топова последица је бомбардовања од 48 часова једне свајне одбранбене непријатељске тачке. (Радио).

Оборен аероплан

Кожане, 25. авг.

Наш нарочити изасланик телеграфисе: У пределу Кожане јуче око 3 часа по подне дошло је до борбе између једног француског и немачког аероплана. После огорчене борбе немачки аероплан је оборен. Један авијатичар је погинуо, други рањен. (Радио).

Румунски губици

Букурешт, 25. августа.

Прва листа румунских губитака публикована је данас. Она садржи 7 официра 107 војника убијених, 7 официра и 440 рањених.

Бугарска зверства у Добруци

Букурешт, 25. авг.

Румунске су власти откриле у Добруци једну заверу коју су Бугари спремили у циљу да побуне војску и становништво. У многим селима је нађена велика количина муниције.

Немци признају

Берн, 25. августа.

Немци званично признају пораз на Сони.

Нова ескадра у Пиреју

Атина, 25. августа.

Једна нова савезничка ратна ескадра приспела је у Пиреј.

ПОШТА

Саопштења

Да изведе предстати Краљ. Срп. Ген. Консулату рада извесног саопштења: г. г. Жика Радјковић поштар код г. Консула ијасмо, Борсав Димитрићак по бр. 2311, Јевђеније Херцеговић поштар по бр. 2315.

— Радомир Живљиновић књиговођа, да јави пуковнику Недељковићу, адресу на вој. пошту бр. 12. Ствар од Фаруђаја и новац заостала послата г. Радојковићу шефу пошта.

Да изведе предстати Поштанско Телеграфском Магацину код Солушке железничке станице ради пријема рачуна и рачунских докумената 25 о.м. ниже именована лица:

Г.г. Александра Радовановићка, кружевске; Миодраг Васић, Св. Николске; Радош Костић, Кичевске и Јевђеније Херцеговић Шипске Поштанско-Телеграфске Станице. Хитно је.

Из Канцеларије Краљ. Грп. Ген. Консулата у Солуну на дан 23 авг. 1916 год. Бр. 2435.

Да предстану овом Ген. Консулату ради извесног саопштења ђаци-неборци и то:

Војислав Вукшић, Владимир Ристић, Иван Р. Матовић, Илија Ковачевић, Никола Станојевић, Михајло Поповић из Београда: Јаков Бенароји, Драгиша Живковић, Милутин Т. Зумбаровић, Војислав Илић, Стојан С. Урдаревић, Светомир Марковић, Живојин Костић, Владимир Мишишевић, Коста Вучићевић, Бранислав Поповић и Момчило Симић.

Из Канцеларије Краљ. Срп. Ген. Консулата у Солуну на дан 23 авг. 1916 год. Бр: 2312.

За Србију

— Тодор В. Стошић, судија извештава своју жену Наталију у Алексинцу, да је здрав и да је до сада три пута послао новац, који треба примити преко банке Андрејевић и Кооп. и Наума Ђермала из Ниша.

— Артил. капетан I. кл. Димитрије Ристић моли за извештај о Симки Ристић и Милици са Иваном у Београду, улица Војводе Добрица 22, да ли су живи и да се јаве истим путем на пошту бр. 801.

— Шпаци и А. Б. Динић да ми пошаљу адресе; проти Трифуновићу Вршце да јаве о добром здрављу и сазнању за умрле и питати га: колико је, кад и од кога примљено новца из иностранства. Први да шаље добру кућу за репродукцију фотографиса, увеличавање, црнк, у боји и карте, цене и мустре. Извештај прегор. Војна пошта бр. 12. Поздравља Недељковић.

— Ристићу — Народна Банка — 3 месеца ништа од Вас двоје. Шаљите препоручено. Вој. пошта 12. Поздравља Љубомир.

РЕКС

Фабрика цигарета Јанукаки — Протопапа

Рекс се зове нова марка цигарета горње фабрике. Зове се тако, јер је то краљица свих других марака својим одличним квалитетом и особитим укусом и финим мирисом.

Препоручујемо цигарете Рекс, Реа, Фос, Авги и Кирки, које се могу добити у свима продавницама дувана. 3-36

Атинска Банка

има част извести публику, официре и војнике, као и српске избеглице да је отворила једну филијалу

у јану улици која чини угао са „Грчком Народном Банком“, а према улици Венизелос.

По споразуму са Министарством Финансија Краљ. Србије, ова филијала узела је на себе поштом новца њихови породицама у Француској, Алжиру, Тунису, Русији, Корзици у свима француским колонијама, у Швајцарској, свима Савезничким и неутралним земљама, као и у главним варошима Србије.

Филијала је узела на себе и следеће банкарске операције:

Куповину и пролажу стране монете, емисију кредитних писама; налоге за исплате у свима варошима Грчке, Европе и прекоморских земаља; берзанске налоге и исплате купона итд.

Сем тога, по налогу „Српског Црвеног Крста“ примила је на себе депоновање новчаних прилога који су му намењени.

14 септембра отвара се ВАРИЕТЕ „ГЕТЕ.“

Оросди -- Бан

Централа:
Краља Ираклија бр. 5.

Оросди -- Бан

Филијала:
улица Венизелос бр. 4.

ПАЖЊА СРПСКОЈ ВОЈСЦИ

У СОЛУНУ ЈЕ ЈЕДИНА ФРАНЦУСКА
ФИРМА ЧИЈЕ ЈЕ СЕДИШТЕ
У ПАРИЗУ, УЛИЦА
ЛАФАЈЕТ 126.

ОРОСДИ-БАК

ЦЕНТРАЛА:
Улица Краља Ираклија бр. 5.
ФИЛИЈАЛИ:
Улица Венизелос бр. 4 где се говори српски
улица Венизелос бр. 8,
и улица Игњатија број 14.

Препоручује:

Све врсте конфекционе робе.
Велики избор одећа, ше-
мира и т. д.
Разноврсно кухињско пла-
ве и порцеланско посуђе.
Све по цени врло умереној
и утврђеној.
Прима српски новац по
дневном курсу.
Услуга брза и тачна.

Препоручује:

Своје велико стовариште
најбољих вина и ликера.
Велики избор разних кон-
зерви, бискуита, чоколада, те-
ста, сапуна, масла и т. д.
Цене су врло умерене и
утврђене.
Прима поручбине и на-
бава сва артикле.
Услуга брза и тачна.

улица Венизелос бр. 8.
Филијала:

Оросди -- Бан

ПОСЕТИТЕ РАДЉУ „ОРОСДИ-БАК“

улица Игњатија бр. 14
Филијала:

Оросди -- Бан

ПОМОДНО - ГАЛАНТЕРИСКА РАДЊА

Меркада и Исана Х. Јесуа 57-86

основана 1830. г.

улица Венизелос број 31.

Највеће стовариште те врсте у Солуну
— Кућа у Паризу —

Огроман избор свиле, свију врста
тада за хаљине, блузе. — Увек сви
жу последње новости.

Платно «Каки» за г.г. официре те
гово и по мери. Чарапа, трикова, ру-
бља за господу и даме.

Цене најумереније и утврђене.

ЗА НАСТУПАЈУЋУ СЕЗОНУ
НАЈЕЛЕГАНТНИЈЕ И НАЈНОВИЈЕ

Радња HIGH LIFE

БРАЋЕ ХР. НАУМА

Солун — ул. Венизелос бр. 14.

Најсолиднија радња и стовариште
свилене робе за хаљине и блузе, ве-
лики избор штофова за костиме и кро-
јаче. Разне вулене и памучне робе.
Најпривлачнији калико и бело платно
за рубље нарочите кавбоје итд. 2-3

ПРИСПЕЛО НАЈНОВИЈЕ

ВЕЛИКО СТОВАРИШТЕ

модне и галантер. робе

најлепше, најсолидније и најмо-
дерије по строго утврђеној цени
можете купити код

Косаса Хрисикопулоса

Солун. 2—3

Велика Посластичарница

Алмозино

Улица Венизелос бр. 6. — Преко пута Тврђава

Најбоље и најкуксије разне по-
сластице увек свежје.

Велико стовариште разних чо-
колада и ликера

СЛАДОЛЕД и ЛЕДЕНА КАФА

Све по умереној и утврђеној цени,
јефтимије него ма где.

Необично брза услуга. Прима
на извршење све поручбине.

Говори се и српски 55-80

Најмодернији и најуређанији
завод за чишћење и прање оде-
ла и рубља официрског, војнич-
ког и грађанског

Леониде Каропотаџиса

ул. Франк бр. 37. (до франц. болнице)

Цене умерене. — Уверити се
у самој радњи 1-60

Др. Константин Г. Мелетиу

Оператор општинске болнице хи-
руршке.

Лечење болести гинеколошких и ве-
неричних. — Примена лека 606.

Прима сваког дана од 4—6 по под-
не у кабинету француске апотеке ули-
ца Франк бр. 35. у згради француске
болнице. 1-9

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ

најбоље цигарете

„ВЕНИЗЕЛОС“

од 0.50, 0.75 лепта и 1 драхме

Продају се свугде

Главна продаја у филијалу „Аглас“ киоск „Бела Кула“

ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНК БР. 28—30

31—

Господо!

Препоручујемо Вам

да пушите

само

САЛОНИКА

ЦИГАРЕТЕ

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

РУЈА . . . . . 20 циг. 1 диг.

ПЕРФЕКЦИОН 24 « 1 «

ВОГНА . . . . . 24 « 0.80

СПЕЦИЈАЛ 24 цигарета 0.50

Специјалитети:

МИРОДАТО 24 циг.

ЛЕДН 24 « са зл. пшском 0.65

« 24 са плута пшском

Дуван за луле. На продају свугде.

41—

Најпријатније одмориште у Солуну

БАШТА БЕЛА КУЛА

Највећи ресторан — чувена кујна

УВЕК УКУСНА и СВЕЖА ЈЕЛА

РАЗНА БЕЛА И ЦРНА ВИНА, МИНЕРАЛНЕ

ВОДЕ — ПРИМЕРНА ЧИСТОТА

ДИВНО УКРАШЕН ЛЕТЊИ РЕСТОРАН У СЈАЈНО

ОСВЕТЉЕНОМ ПАРКУ

Свако вече одлична музика за време вечере. — У
самом парку концерти и биоскопске представе. Сваког
дана две представе. Прва од 7--9 а друга од 9-12 увече.

УЛАЗНИЦА 0.55 ДИН.

60—50